

dig, at der efter Lovgivningen bestaaer en **Evang** for Parterne til at lade Sagerne behandle ved Forligelsescommissionen, men denne Institution taber sin Betydning, naar der ikke er en **Evang** til at skulle forsøge Forlig, thi saa vil jo, selv om den ene Part er nok saa tilbøielig til Forlig, denne albrig kunne faae sin Modpart til at møde for Forligelsescommissionen, naar Modparten ikke frivillig gaaer ind derpaa. Naar man troer, at denne Institution har gjort noget Godt, og at den fremdeles kan vedblive at virke velgjørende, saa maa man ikke gjøre det til en aldeles frivillig Sag at møde for Forligelsescommissionen, thi hermed falder hele Institutionens Betydning. Man behøver aldeles ikke at udnævne Forligsmæglere og forekrive, hvem der skal betale Domkostningerne ved deres Møder osv., naar der ikke er Spørgsmaal om Forligsmægling i andre Tilfælde, end hvor begge Parter ville have Forlig istand, thi i saa Tilfælde ville de nok kunne finde en Mand, der er skiftet til at mægle Forlig imellem dem, men naar der er Spørgsmaal om de Tilfælde, hvor ikke begge Parter ere enige om at søge deres Mellemværende afgjort ved Forlig, kan den ene Partis Tilbøielighed til Forlig aldeles intet nytte, naar den anden Part ikke vil gaae ind derpaa, og han ikke er tvungen til at møde for Forligelsescommissionen. Jeg troer derfor, det er meget betænkeligt nu at gjøre en saadan Forandring som den foreslaaede; men som sagt, jeg troer ikke, at det vil have nogen synderlig Fare, ja det vil maaskee endog i en vis Retning være til Nytte, naar man indskrænker sig til at antage kun den første Deel af § 8.

Ordføreren: Naar man vil tage Hensyn til den Erættelære og glæde ham, saa skal man ikke gaae ind paa § 8, thi saa har han i Forligslovgivningen, som den nu er, det allerbedste Middel til at vove sin Erættelære. Den ærede Rigsdagmand for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (C. C. Larsen) har vist, hvilken Næring den nuværende Forligslovgivning giver til Erættelære. Nære De den forunderlige Indbildning, mine Herrer! at den Erættelære indgaaer Forlig, fordi han møder for to Fredsmæglere? Jeg forstaaer ikke den Tan-

segang, at man af Hensyn til den Erættelære skulde vedblive at befale, at Sagen nødvendigvis skal have været forebragt for Forligelsescommissionen; thi den Erættelære indgaaer ikke noget Forlig; han ønsker Forligesvæsenet af samme Grund som enhver anden Institution, der kan nære hans Erættelære og give ham Leilighed til chicanøse Indsigelser. Da Forligesvæsenet blev indstiftet, var det en her aldeles ukendt Institution, og Intet var derfor naturligere for Lovgiveren, end at han gjorde det til Nødvendighed for Borgerne, der ikke kendte denne Institutions Goder, at de ikke maatte bringe nogen Sag for Domstolene, førend den havde været for Forligelsescommissionen; men saadanne Hensyn til Uvidenhed om Forligesvæsenets Nytte kan ikke komme i Betragtning nu, da det har bestaaet i over 60 Aar, og man veed, hvilken Nytte man kan have deraf. Men Erfaringen har ogsaa lært, at den kan medføre Misligheder, og at den i det daglige Liv kan medføre de største Ubehageligheder, og disse Ubehageligheder er det, jeg mener, at man skulde borttage. Vi gaae jo ikke saavidt, at vi gjøre det til en frivillig Sag at bringe Sagen til Forligelsescommissionen, men vi gjøre Forligsmæglingen saa simpel, at den ikke kan give nogen Grund til disse tomme Formalitetsindsigelser, som vi have saa mange af under Proceduren. Den ærede Rigsdagmand for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) ønskede ikke denne Reform, fordi han vilde vente, til der kommer en større og mere omfattende Reform; den ærede Rigsdagmand plejer ellers ikke at være saa bangs for Reformen, og jeg maa tilstaae, at jeg hører til dem, der heller tage Reformen i det Mindre, end Udgiften til engang — og Gud veed, om man oplever det — at faae en mere omfattende Reform. Jeg maa derfor paa det Indstændigste opfordre det ærede Thing til at vedtage den Paragraph, som her er foreslaaet, thi Enhver, som kender disse Forhold, og lever under dem, maa erkende det Byrdefulde og Bæmmelige ved den nuværende Tilstand.

Justitsministeren: Jeg for mit Vedkommende har meget stor Betænkelighed ved de Forslag, som ere fremsatte i Lovudkastets § 8.